

ಹೊಸ ಕಾಲದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಂದಕ

ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒಂದು ಮಂತ್ರದಂಡವೆಂಬಂತೆ ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಮೊಬೈಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿಜವಾದ ತಾಕತ್ತನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲವರಿಗಷ್ಟೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈಶ್ವರ

‘ಡಿಜಿಟಲ್ ಡಿವೈಡ್’ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಕಂದಕ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಅವಕಾಶ ಉಳ್ಳವರು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲದವರು ಎಂಬ ಸರಳ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮೊದಲು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಲಭ್ಯತೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು. ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದನ್ನು ಬಳಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಧನಗಳು ದುಬಾರಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಇದು, ದಶಕದ ಹಿಂದಿನ ಡಿಜಿಟಲ್ ಡಿವೈಡ್ ಸಂಕಥನ.

ಈಗ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆಯುವುದು ಸುಲಭ. ಜೊತೆಗೆ ಅದು ಎಲ್ಲರ ಕೈಗೆ ಎಟುಕುವಂತಾಗಿದೆ. ಬಹುತೇಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್‌ಗಳಿವೆ. ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವೇ ಆಗಿದೆ. ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮಂಕು ಕವಿದಿದ್ದರೂ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯೇನೂ ಆದಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಬಳಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ನೈಪುಣ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತರತಮಗಳು ರಾಚತೊಡಗಿವೆ. ಅರಿವು, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಅಸಮಾನತೆಗಳ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ತರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯ ಶೋಧಿಸುವ ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ, ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು, ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗೆ, ಕಚೇರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು, ವಿದ್ಯುತ್-ನೀರಿನ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿಗಳು, ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಳಾಸ ಬದಲಾಯಿಸಲು, ವೋಟರ್ ಕಾರ್ಡ್ ಪಡೆಯಲು... ಇಂತಹ ಹತ್ತಾರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೂತಲ್ಲೇ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಒಂದಿಷ್ಟು ಸರಳಗೊಳಿಸಲು ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಸದೃಶಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಜನಸಮುದಾಯದ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಉತ್ತರವೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಿಲ್ ಪಾವತಿಗೆ ಕೌಟುಂಬಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಉದ್ದದ ಸರದಿ ಸಾಲು, ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಅಣಕಿಸುವಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್‌ಗಳು ಸಿನಿಮಾ, ಧಾರಾವಾಹಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹಾಗೂ ಚಾಟಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಸಮಯ ವ್ಯಯ ಮಾಡಲು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಿನಿಮಾ, ಚಾಟಿಂಗ್ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಮನರಂಜನಾ ಮಾಧ್ಯಮ. ವಿವೇಚನಾಯುತವಾಗಿ ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಚಾಟಿಂಗ್‌ಗಾಗಿ ಅತಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಗೀಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಾವೇ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ.

ನಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒಂದು ಮಂತ್ರದಂಡವೆಂಬಂತೆ ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಾಗರಿಕ ಜೀವನದ ಅತ್ಯಂತ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಶಯ ಈಡೇರಿಸುವ ಅಸ್ತವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನವಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮೊಬೈಲ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿಜವಾದ ತಾಕತ್ತನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲವರಿಗಷ್ಟೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹಣ ಸರಿದು, ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಸದೃಶಕತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಗಾವುದ ದೂರ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹದೊಂದು ಅಸಮಾನತೆ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯ ಗಮನಿಸದೇ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಂದಕವನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾದುದು, ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ.

ಮಾಹಿತಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಅಸ್ತ. ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಎಂಬುದು, ಮಾಹಿತಿಯು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಸಾಧನ. ಜನರಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೊಬೈಲ್-ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯತೆ ಸುಲಭವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ಕೂಡ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕಂದಕವನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಸಹಾಯಕ ಆಗಬಹುದು.

■ ಎನ್. ಉದಯಕುಮಾರ್